

XVI TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Jr23 ,1-6)

Lugemine prohvet Jeremia raamatust:

“Häda karjastele, kes lasevad mu lammastel hukka minna ja hävida!”, ütleb Issand. Sellepärast ütleb Issand, Iisraeli Jumal, karjaste vastu, kes peavad hoidma mu rahvast, nõnda: “Teie olete mu lambad laiali pillutanud ja lasknud neil minna oma teed, ilma et te oleksite kandnud nende eest hoolt. Aga vaata” – nii ütleb Issand “mina kannan hoolt teie eest sellega, et ma nõuan teilt aru teie pahategudest. Siis kogun mina ise oma lammaste jäägi kõikidest maadest, kuhu ma olen nad ajanud, ja toon nad tagasi nende karjamaale. Seal on nad viljakad ja neid saab palju. Ja mina sean neile karjased ja need hoiavad neid. Siis nad ei karda ega ehmu ja keegi neist ei lähe kaduma,” ütleb Issand. “Vaata, päevad tulevad, mil ma lasen tõusta Taavetile vaga võsu, ja tema valitseb kuningana targasti ja teeb maal õigust ja õiglust. Tema päevil saab Juuda päästetud ja Iisrael elab julgesti, ja teda hüütakse nimega: "Issandas on meie pääsemine””.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps23 ,1-2. 3-4. 5-6 R:1)

R: Issand on mu karjane ja mul pole millestki puudust.

Issand on mu karjane ja mul pole millestki puudust.

Haljal aasal ta laseb mul lebada,
vee äärde ta juhatab mind,
seal saan ma puhata, sest tema kosutab mu hinge.

R:

Ta juhhib mind õiget teed, oma nime väel.
Ja kui ma kõnniksin kasvõi surmavarju orus
ei karda ma kurja, sest sina oled minuga,
sinu valitsuskepp ja karjasesau annavad mulle julgust.

R:

Sina katad mulle laua, minu vaenlaste nähes,
sina salvid mu pead lõhnava õliga ja täidad mu karika pilgeni.
Sinu headus ja arm on mu ümber kõik minu elupäevad
ja ma jään Issanda kotta kogu mu eluajaks.

R:

(Teine lugemine Ef2 ,13-18)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast efeeslastele:

Vennad, nüüd olete teie, kes te olite kord Jumalast kaugel, saanud temale lähedaseks Jeesuse Kristuse vere läbi. Sest tema ise on meie rahu; tema on juudid ja teised rahvad üheks teinud ja oma surma läbi maha kiskunud vaenumüüri nende vahel. Tema tegi kehtetuks käsu seadused ja sätted ja lõi nad eneses üheks uueks inimeseks. Nõnda tõi tema rahu ja lepitasi mõlemad risti läbi Jumalaga ühesainsas ihus, et vaen saaks otsa. Tema tuli ja kuulutas rahu, nii teile, kes te olite kaugel, kui meile, kes me olime lähedal. Tema läbi on meil mõlemal osadus Isaga ühe ja sama Vaimu läbi. See on Jumala Sõna.

Salm enne evangeeliumi (Jh 15,15b)

Halleluuja. Mina olen hüüdnud teid sõpradeks,
sest teile olen ma ilmutanud kõik, mis ma kuulsin oma Isalt. Halleluuja.

(Evangeelium Mk6 ,30-34)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal kogunesid apostlid Jeesuse juurde ja rääkisid temale, mis nad olid teinud ja mida kõike õpetanud. Siis Jeesus ütles neile: “Tulge ühes minuga inimtühja paika ja puhake veidi.” Sest tulijaid ja minejaid oli olnud nii palju, et neil polnud mahti süüagi. Ja nad sõitsid paadiga piirkonda, kus polnud inimeste elupaiku.

Ometi nähti neid minemas ja paljud tundsid nad ära. Nõnda tuli inimesi jooksujalu kõikidest linnadest ja nad jõudsid päralt enne neid. Kui Jeesus paadist välja astus ja nägi suurt rahvahulka, oli tal neist kahju, sest nad olid nagu lambad, kellel ei ole karjast. Ja ta rääkis neile kaua.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord külastasin üht oma sõpra, preestrit Inglismaal, kellel oli koer – hästi sõbralik, tark ja empaatiline border collie. Ühel päeval, kui peremees oli paariks tunniks välja läinud, juhatas koer mind märguannete abil pastoraadi kööki, pistis siis pea oma tühja toidukaussi ja

hakkas sellega väljendusrikkalt kolistama. Muidugi sain ma aru, mida ta sellega öelda tahtis, kuid lemmikloomade puhul on väga tähtis, kes teda toidab, ja peab ka teadma, missugune on õige toit, õige kogus ja kas loomake ei ürita pahaaimamatult külaliselt lisatoidukorda välja kavaldada.

Kui siis peremees koju tuli ja ma talle juhtunust rääkisin, vastas ta mulle ohtes ja detailidesse süvenemata: kui koer paneb pea kaussi ja hakkab kolistama, siis ei jää muud üle, kui et tuleb talle süüa anda...

Jah, nii see on: kui me seisame vastamisi edasilükkamatu probleemiga, siis ei jää muud üle, kui tuleb asuda seda lahendama, hoolimata sellest, kas me viitsime, oleme väsinud või tahaksime teha midagi muud.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, koduloomade eest tuleb hoolitseda ja eriti tänulikud peame olema nendele, kes on meile toiduks. Kuid ikkagi on natuke alandav kuulda, kuidas evangeeliumis võrreldakse rahvahulka lambakarjaga – see tähendab ju ka sind ja mind, meid kõiki. Pealegi võrreldakse seal inimesi mitte lihtsalt lammastega, vaid nähakse rahvahulka lambakarjana, kellel ei ole karjast.

See tähendamissõna jääb meid kummitama. Me tuleme aegajalt jälle selle juurde tagasi ja tunneme end ebamugavalt. Kuid võibolla just viimaste aastakümnete kontekstis kerkib siinkohal esile üks nüanss, mis meile mõndagi selgitab.

Kui me võrdleme lambaid hirvede, metskitsede või põtradega, siis metsloomad on kohanenud iseseisvaks eluks. Nendel ei ole karjast vaja. Lambad aga... neid ju pügatakse ja lõpuks panevad inimesed nad nahka... Jah, muidugi, muidugi, ma tean, mis te nüüd ütlete: et ka meil pole karjast vaja ja me tahamegi olla nagu metsloomad, just nii nagu ahvid, et saab elada lõbusalt ja teha kõiksuguseid ahvitempe ja... Kuid mis teha, lõpuks on ka metsloomad surelikud – ega suurt vahet ei ole, kas nad langevad teiste loomade saagiks või surevad haigustesse. Kodustatud lammaste elu on nendega võrreldes palju rahulikum: karjane juhatab nad rammusatele karjamaadele ja kaitseb kiskjate eest, hoiab nende tervisel silma peal ja vajadusel kutsub kohale loomaarsti; isegi lammaste surm pole pikk ega piinarikas.

Miks võrdleb aga Jeesus inimesi lammastega? Sellepärast, et on väga küsitav, kas need lambaliigid, kes on juba aastatuhandeid inimese juures elanud, on enam võimelised vabas looduses ise hakkama saama. Sama probleem on inimestega: vabas looduses oleksid nad tehniliste vahenditeta üsna abitud. Kuid karjase hääl on inimese sisse programmeeritud. See on tema mõistuse arenev ja

järeldusi tegev osa, mis mitte ainult ei loo tehnilisi vahendeid looduses ellujäämiseks, vaid sunnib ka küsima oma elu mõtte järele ja keskendumata oma moraalse käitumise mõistuspärasusele. Kuigi mõistus toob välja põhjused, miks tuleb koguda tagavarasid kriisiaegadeks, kuidas kaitsta end külma ja kuumade eest jne, siis harmooniliseks eluks on vaja midagi enam kui inimene oma enese tarkusest oskab välja mõelda.

Sellepärast räägib evangeelium lammastest, kellel ei ole karjast. Kõnekäänd ütleb, et kui Jumal tahab inimest karistada, võtab ta temalt mõistuse. Inimene, kes ei usu elu pärast surma ja Jumala kohut, kaotab siin maailmas sihi ja hakkab, piltlikult öeldes, saagima oksa, millel ise istub. Karistamatuse tunde ajendatult hakkab ta tegema kurje tegusid, mille eest tuleb kunagi siiski vastutust kanda, ning sageli juba ka siin maa peal.

Kuid võrdlus lambakarjaga on tähendusrikas veel teisestki vaatenurgast. Lammas vajab karjase hooldust põhimõtteliselt igal päeval, ka siis, kui ta näeb karjast ainult kaugelt. Nii ei piisa ka inimese jaoks ainult oma usu ühekordsest tunnistamisest, vaid ta peab otsima Jumalat igal päeval, küsima palves Jumalalt nõu, kuidas käituda, et täita ülesanne, mille jaoks inimene on loodud.

Armsad õed ja vennad, üks ebameeldiv nüanss ikkagi jääb. Kui inimene kasvatab lambaid villa saamiseks ja toiduks, kas tarvitab siis ka Jumal inimese hinge kuidagi samamoodi? Siiski võib meid lohutada teadmine, et lammas oli vanas Iisraelis üks peamisi ohvriloomi, kelle hing Jumalale ohverdati. Samamoodi väljendas ka seik, et Jeesus võrdles ennast hea karjasega ja ohverdas enda nagu paasatall, Jumala suhtumist inimesse: oma ainusündinud poega meie eest ohverdades on Taevane Isa teada andnud, et tal on inimest millekski vaja – millegi jaoks, mida pole siin maailmas mitte millegagi võrrelda. Aamen.